

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobkyně: **M. S.**, narozená X
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Danielem Bartošem
sídlem Bílinská 1147/1, 400 01 Ústí nad Labem

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 8. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 30. 5. 2024 přiznala Česká správa sociálního zabezpečení žalobkyni od 7. 3. 2024 invalidní důchod pro invaliditu I. stupně podle ustanovení § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). V odůvodnění těchto rozhodnutí žalovaná uvedla, že žalobkyně je invalidní, neboť podle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 17. 5. 2024 poklesla její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 45 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

2. Námitky žalobkyně proti tomuto rozhodnutí žalovaná zamítla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 27. 8. 2024, které je předmětem soudního přezkumu v této věci.

Žaloba

3. V žalobě žalobkyně namítala, že žalovaná nesprávně posoudila její zdravotní stav a ona tak byla zkrácena na svých právech tím, že jí byl přiznán invalidní důchod „pouze“ v prvním stupni. Žalobkyně uvedla, že se žalovaná nedostatečně vypořádala s důvodnými námitkami ohledně nemožnosti jejího pracovního zařazení. Žalobkyně vyjádřila domněnku, že s ohledem na zdravotní omezení, která má od dětství, jí měl být přiznán plný invalidní důchod. Žalobkyně dále uvedla, že není schopna vykonávat žádnou výdělečnou činnost, tj. ani výdělečnou činnost s menšími nároky na tělesné a duševní schopnosti, a to z důvodu zdravotních obtíží, jenž uvádí kapitola V, položka 8, resp. 8b vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Žalobkyně projevila nesouhlas se závěrem žalované, že pokles její pracovní schopnosti dosáhl „pouze“ 45 %, a poukázala na prognózu svého zdravotního stavu, který se v budoucnu téměř s jistotou nezlepší, což potvrzuje lékařská zpráva MUDr. S., která je součástí správního spisu. Žalobkyně uvedla, že se zřetelem k lékařským zprávám doloženým ve správním řízení lze předpokládat, že je téměř vyloučena možnost, aby si našla jakoukoli práci. S ohledem na to žalobkyně doporučila, aby si soud vyžádal odborný posudek zdravotního stavu žalobkyně od posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která by mohla nově posoudit celkový zdravotní stav žalobkyně a správně určit pokles její pracovní schopnosti.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná ve svém vyjádření připomněla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 21. 8. 2024, dle kterého pracovní schopnost žalobkyně poklesla o 45 % z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Žalovaná vyjádřila přesvědčení, že po zhodnocení veškeré předložené zdravotnické dokumentace žalobkyně byl posudky ze dne 17. 5. 2024 a 21. 8. 2024 vypracovanými lékaři Institutu posuzování zdravotního stavu plně zhodnocen a posouzen zdravotní stav žalobkyně, přičemž se vycházelo ze zjištěných diagnóz. Posudky považuje žalovaná za objektivní.
5. K výpočtu invalidního důchodu se žalovaná nevyjádřila, neboť žalobkyně namítala pouze zdravotní stav, resp. vyjádřila nesouhlas se stanoveným poklesem pracovní schopnosti.

Ústní jednání

6. Při jednání soudu konaném dne ustanovený advokát setrval na písemném znění podané žaloby. Žalovaná se z jednání předem písemně omluvila s tím, že vyslovila souhlas s projednáním věci bez její přítomnosti.
7. Soud při jednání v souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) provedl dokazování čtením posudku posudkové komise ze dne 18. 3. 2025 včetně protokolu o jednání posudkové komise.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Posouzení věci soudem

8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
9. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobkyně požádala dne 10. 4. 2024 o přiznání invalidního důchodu z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Žalovaná přiznala žalobkyni rozhodnutím ze dne 30. 5. 2024 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně počínaje od 7. 3. 2024, neboť podle posudku o invaliditě, vypracovaného dne 17. 5. 2024 posudkovou lékařkou MUDr. J. C., poklesla pracovní schopnost žalobkyně o 45 %. Rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 8b přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Míra poklesu pracovní schopnosti činila 45 %.
10. Proti rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu podala žalobkyně dne 10. 6. 2024 námitky. Žalovaná si v řízení o námitkách vyžádala nový posudek o invaliditě žalobkyně, který dne 21. 8. 2024 vypracovala posudková lékařka Institutu posuzování zdravotního stavu MUDr. J. M. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že zdravotní stav žalobkyně odpovídá mentálnímu postižení lehkého stupně. Rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 8b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30 až 45 %. Posudková lékařka se při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně přiklonila k horní hranici tohoto rozpětí, a to s přihlédnutím k dalším onemocněním, zejména anxiózní poruše. Pro použití § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity neshledala důvod. Dospěla tak k míře poklesu pracovní schopnosti žalobkyně ve výši 45 %. Posudková lékařka současně potvrdila datum vzniku invalidity 7. 3. 2024. Na základě tohoto nového posudku vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí ze dne 27. 8. 2024, kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 30. 5. 2024 s odůvodněním, že pokles pracovní schopnosti u žalobkyně činí 45 %.
11. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění platí, že *pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %*. Z odstavce 2 citovaného ustanovení vyplývá, že pokud pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, pokud poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a pokud poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

12. Pracovní schopnost je definována v § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění, podle kterého platí, že *pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.* V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
13. Soud podotýká, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity. Z § 2 odst. 3 této vyhlášky přitom vyplývá, že *je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nescítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*
14. Podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity lze horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti zvýšit až o deset procentních bodů *v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici (odst. 1), nebo v případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici (odst. 2).* Z odstavce 3 téhož ustanovení plyne, že *zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.*
15. V nyní řešené věci byl žalobkyni přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně a zamítnuty její námitky, kterými se domáhala přiznání vyššího stupně invalidity, s odůvodněním, že z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost jen o 45 %. Pro vznik nároku na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně je však nutné, aby míra poklesu pracovní schopnosti byla minimálně 50 %. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, zda žalobkyně získala potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto se soud touto otázkou nezabýval.

16. Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky z námitkového řízení o míře poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci tohoto soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 s. ř. s. v návaznosti na § 77 téhož zákona odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, oddělení výkonu posudkové služby Ústí nad Labem, která je v těchto věcech podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posuzování zdravotního stavu žalobců v soudních řízeních ve věcech důchodového pojištění. Tato posudková komise nově posoudila celkový zdravotní stav žalobkyně, míru poklesu její pracovní schopnosti, stupeň invalidity a také datum vzniku invalidity.
17. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované posudkovou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení [předsedkyně MUDr. H. H., lékař MUDr. P. Z. (odbornost – psychiatrie) a tajemnice Bc. M. H.], posudek ze dne 18. 3. 2025 byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace (spisová dokumentace Institutu posuzování zdravotního stavu Ústí nad Labem, spisová dokumentace námitkového řízení Institutu posuzování zdravotního stavu Plzeň a zdravotnická dokumentace praktického lékaře – MUDr. A. S.) a po osobním vyšetření žalobkyně při jednání posudkové komise dne 18. 3. 2025. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy, zprávy, vyšetření a další listiny měla komise k dispozici. Jednalo se o lékařské zprávy MUDr. I. D. (pneumologie) ze dne 7. 8. 2023, MUDr. J. G. (psychiatrie) ze dne 9. 1. 2024. Dále měla posudková komise k dispozici nález klinické psycholožky Mgr. et Mgr. A. S. ze dne 7. 3. 2024.
18. Na základě posouzení těchto podkladů a vlastního vyšetření žalobkyně lékařem s odborností v oboru psychiatrie dospěla posudková komise k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (tj. ke dni 27. 8. 2024) žalobkyně byla invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) zákona o důchodovém pojištění. Pokles pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dosáhl nejméně 35 %, nedosahoval však více než 49 %.
19. Posudková komise popsala, že u žalobkyně se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti byla lehká mentální retardace. Aktuální výkon performačního intelektu je 60 bodů IQ (skutečný výkon s 95% spolehlivostí 57 až 77 bodů IQ). Nižší hodnotu verbálního intelektu pravděpodobně zapříčinilo nepodnětné sociální prostředí. Žalobkyně byla orientována všemi kvalitami správně, kontakt navazovala přiléhavě. Posudková komise konstatovala simplexní projev.
20. Míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně hodnotila posudková komise podle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a to podle kapitoly V – *mentální retardace*, položky 8b – *mentální postižení lehkého stupně, IQ 50 – 69 narušení adaptivního chování, značně snížená úroveň sociálních dovedností, je přítomen náhled, zhoršené nebo snížené ovládací a rozpoznávací schopnosti, výkon některých denních aktivit omezen*. Pro toto zdravotní postižení stanovuje vyhláška míru poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30 až 45 %. Posudková komise stanovila tuto míru poklesu pracovní schopnosti na 45 %. Horní hranici rozmezí posudková komise použila pro úzkostnou poruchu žalobkyně. Somatická onemocnění žalobkyně jsou

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dle posudkové komise z funkčního hlediska nevýznamná a bez dopadu na míru poklesu pracovní schopnosti. Pro další navýšení podle § 3 odst. 1, 2 vyhlášky o posuzování invalidity nenašla komise objektivní důvod. Posudková komise vyslovila závěr, že u žalobkyně se z funkčního hlediska nejedná o invaliditu druhého nebo třetího stupně.

21. Soud zhodnotil citovaný posudek posudkové komise ze dne 18. 3. 2025, který představuje stěžejní důkaz v tomto soudním řízení, a dospěl k závěru, že posudek byl vypracován po náležitém posouzení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace, odborných lékařských nálezů a přímého vyšetření žalobkyně při jednání posudkové komise specialistou v oboru psychiatrie. Posudková komise přitom shodně jako posudkové lékařky Institutu posuzování zdravotního stavu vyhodnotila, že žalobkyně je invalidní, neboť míra poklesu její pracovní schopnosti činí nejméně 35 %. Posudková komise zároveň srozumitelně a přesvědčivě vysvětlila, z jakého důvodu stanovila míru poklesu pracovní schopnosti právě na 45 %. Z pohledu soudu je proto tento posudek úplný, objektivní a přesvědčivý.
22. V této souvislosti soud žalobkyni připomíná, že s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. bylo možné vycházet toliko ze zdravotního stavu, který existoval v době rozhodování žalované, tj. ke dni 27. 8. 2024, a případné zhoršení zdravotních obtíží, ke kterému mohlo dojít po tomto datu, popřípadě vznik nových zdravotních obtíží, nemohou být v tomto řízení nijak zohledněny. Soud je totiž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. výslovně vázán tím, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu musí vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a nemůže tudíž brát v potaz změny zdravotního stavu, jež nastaly později. K námitce žalobkyně stran nepříznivé prognózy jejího zdravotního stavu soud připomíná, že žalobkyně má možnost poukazovat na případné zhoršení svých zdravotních obtíží, které nastalo po 27. 8. 2024 a které by měla mít řádně zdokumentováno lékařskými zprávami, v případném novém správním řízení. Dále soud konstatuje, že důvodem pro přiznání a trvání nároku na určitý stupeň invalidity nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho špatném zdravotním stavu. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným k tomu příslušnými posudkovými lékaři, resp. posudkovou komisí, kteří jsou povoláni k tomu, aby zhodnotili zdravotní stav, určili rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti i samotnou míru poklesu pracovní schopnosti.
23. S výše popsáním závěrem posudkové komise se soud ztotožnil a za daného stavu věci neshledal potřebu, aby byl posudek posudkové komise ze dne 18. 3. 2025 doplňován, či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně. Požadavek v tomto směru ostatně poté, co byly s citovaným posudkem posudkové komise seznámeny, v soudním řízení nevznesly ani žalovaná, ani samotná žalobkyně. Soud zdůrazňuje, že zdravotní stav žalobkyně byl posouzen dvěma na sobě nezávislými posudkovými lékařkami i posudkovou komisí, přičemž všichni dospěli ke shodnému posudkovému závěru, že žalobkyně je invalidní v prvním stupni. Soud nemá pochybnost o správnosti lékařských závěrů posudkové komise, neboť ta své posudkové závěry velmi podrobně a srozumitelně odůvodnila.
24. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět další dokazování, odpovídá ustálené judikatuře soudů rozhodujících ve správním soudnictví včetně Nejvyššího správního soudu (srov. např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003, č. j. 3 Ads 254/2016-64, č.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

150/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 143/2008-92).

25. Posudek posudkové komise podle názoru soudu představuje dostatečnou odpověď na jednotlivé námitky přednesené žalobkyní, která svůj zdravotní stav popisuje a hodnotí výhradně subjektivně (tvrdí, že není schopná práce), zatímco posudková komise předkládá hodnocení objektivní, vycházející z dostupné zdravotní dokumentace a jejího odborného medicínského posouzení včetně zohlednění žalobkyní udávaných omezení. Poukazuje-li žalobkyně na ztíženou možnost pracovního uplatnění, soud připomíná, že podle posudku posudkové komise je žalobkyně schopna vykonávat lehké pomocné dělnické práce úklidového charakteru, pomocné práce v kuchyni, v pěstební činnosti nebo v chráněné dílně při výrobě drobných předmětů. Nalezení konkrétního zaměstnání je pak již zcela mimo kompetenci posudkové komise a žalované.
26. Pro úplnost soud dodává, že jedině posudkoví lékaři jsou na rozdíl od odborných lékařů, které žalobkyně navštěvuje za účelem řešení svých zdravotních problémů, kompetentní k tomu, aby určili rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti, stanovili samotný pokles pracovní schopnosti a určili stupeň invalidity. Jiní než posudkoví lékaři takovou odbornou kompetenci nemají. Klíčový podklad pro posudkové lékaře představují lékařské zprávy jednotlivých odborných lékařů. Za zásadní proto soud pokládá fakt, že posudkové lékařky i posudková komise měly k dispozici dostatek lékařských zpráv o zdravotním stavu žalobkyně, vypracovaných odbornými lékaři, a že jim tyto lékařské zprávy umožnily náležité posouzení zdravotního stavu žalobkyně z hlediska rozsahu zachované pracovní schopnosti, a to i s ohledem na žalobkyní zdůrazňovaná omezení. Soud proto nesdílí názor žalobkyně, že ve správním řízení nebyl dostatečně zjištěn stav věci.
27. Žalobkyně dále namítala, že posudková lékařka Institutu posuzování zdravotního stavu žalobkyni osobně nevyšetřila. K tomu soud připomíná, že nebylo povinností posudkové lékařky za účelem zpracování posudku žalobkyni osobně vyšetřit, pokud o jejím zdravotním stavu tak, jak jej zjistila z předložené zdravotní dokumentace, neměla pochybnosti, a neshledala v předložené dokumentaci žalobkyně žádné rozpory. V tomto ohledu soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 3 Ads 254/2016-64, podle kterého *„úkol posudkových lékařů i posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí není primárně vyšetřování posuzovaných osob, ale pouze posudkové zhodnocení nálezů klinických lékařů, které jsou pro vypracování posudku podkladem. Lékař či posudková komise sice mohou v případě pochybností o průkaznosti některých nálezů provést při jednání orientační vyšetření posuzované osoby, není to však zákonem předepsáno a závažné pochybnosti o zdravotním stavu by musely být řešeny vysláním posuzované osoby k vyšetření na některém z klinických pracovišť“*. V nyní řešené věci byla pro vypracování posudku k dispozici četná dostatečně průkazná zdravotnická dokumentace a žádného osobního vyšetření žalobkyně posudkovou lékařkou Institutu posuzování zdravotního stavu nebylo třeba.
28. Soud dále posoudil námitku žalobkyně, že jí vyšší stupeň invalidity měl být přiznán s ohledem na to, že její invalidita trvá od mládí. Invalidita z mládí je vžitá, nikoli legislativní pojmenování invalidity třetího stupně osob, které dosáhly alespoň 18 let věku, mají trvalý pobyt v ČR a nebyly účastny důchodového pojištění vůbec, nebo po potřebnou dobu, vznikla-li invalidita před dosažením 18 let věku (§ 7 a 42 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Těmto osobám se poskytuje invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně (srov. Invalidita z mládí. In: HENDRYCH, Dušan a kol. Právníký slovník. 3. vydání. Praha: C.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

H. Beck, 2009.). Podle vyjádření MUDr. Hany Hladíkové, předsedkyně posudkové komise, ze dne 5. 6. 2025, e. č. SZ/2024/983-UL-22, invalidita žalobkyně vznikla až k 7. 3. 2024 přičemž žalobkyně nesplňovala kritéria pro přiznání invalidity třetího stupně – jen u ní však může být přiznána invalidita z mládí. Ani ze spisu neplyne, že by žalobkyni před dosažením 18 let věku invalidita třetího stupně vznikla.

29. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, neboť neshledal, že by žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, v rozporu se zákonem o důchodovém pojištění, správním řádem či vyhláškou o posuzování invalidity. Soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.
30. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalované náhrada nákladů řízení ze zákona nepřísluší, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 18. srpna 2025

Mgr. Václav Trajer v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.